

Eroi băcăuani din primul război mondial, cavaleri ai ordinului “MIHAI VITEAZUL”

Elena Artimon

În urmă cu mai bine de opt decenii, bătrânul continent Europa era zguduit de prima mare conflagrație mondială, declanșată în vara anului 1914, care cu rapiditatea unui fulger avea să se extindă la scara întregii planete.

Izbucnit la granița de sud-vest a statului român, ca urmare a unor interese politice și teritoriale între două mari grupări politico-militare – Puterile Centrale (Tripla Alianță) pe de o parte și Antanta (Tripla Înțelegere) – pe de altă parte, acest război avea să antreneze și statele din Balcani, care “suprasaturate” de dominația străină doreau să-și obțină libertatea, independența sau să-și desăvârșească unitatea statală.

România, aflată în zona de interese geopolitice și militare a marilor imperii multinaționale - habsburgic, țarist, și otoman – a avut de-a lungul timpului de suferit enorm, ca urmare a numeroaselor **rapturi teritoriale** și a condițiilor grele impuse populației prin măsuri severe ce au dus la exploatarea economică și umană a românilor, la încălcarea independenței și suveranității statului român.

De-a lungul timpului, strămoșii noștri în frunte cu voievozi destoinici, iubitori de țară și neam, au ridicat steagul luptei drepte pentru apărarea gliei străbune, a numelui de român, a independenței și suveranității noastre statale. Izbânzile însă au fost vremelnice, deoarece dușmanul mai numeros și mai puternic și-a arătat iarăși și iarăși “colții” și din nou ne-a ocupat parțial și ne-a impus condiții înrobitoare.

Răbdători, strămoșii noștri au suferit, au pățimit, au plătit de nenumărate ori cu viața, dar nu și-au pierdut nicicând speranța într-o lume mai bună, într-o lume liberă, independentă și într-o unitate deplină a tuturor românilor într-un singur stat unitar și suveran.

Accentuarea luptei pentru unitate statală și independență națională a fost coordonată principală a românilor în secolul al XIX-lea și începutul secolului XX.

În momentul izbucnirii primei mari conflagrații mondiale, România, în urma consultărilor reprezentanților principalelor forțe politice ale vremii cu monarhul, a rămas o perioadă de doi ani în stare de neutralitate, pentru ca apoi să intre în război alături de gruparea Antantei, grupare care garanta desăvârșirea unității statale.

Perioada de neutralitate (1914 -1916) s-a caracterizat printr-o prodigioasă activitate desfășurată pe toate planurile în scopul realizării unității tuturor românilor.

În acest sens un rol deosebit l-a avut “Liga culturală”, a cărei denumire s-a schimbat în anii războiului în “Liga pentru unitatea politică a tuturor românilor”, și care în numeroase întruniri la care au participat personalități marcante ale vieții politice, științifice și culturale, precum N. Iorga, N. Titulescu, Oc. Goga, Br. Ștefănescu Delavrancea și mulți alții, au militat pentru unitatea statală a tuturor românilor.

Un ecou cu totul deosebit l-a avut mitingul desfășurat în mai 1915 la Ploiești, unde marele diplomat Nicolae Titulescu, referindu-se la necesitatea desăvârșirii unității statale, afirma între altele: “... România nu poate fi întreagă fără Ardeal. Ardealul e leagănul care i-a ocrotit copilăria, e școala care i-a făurit neamul, e farmecul care i-a susținut viața... Ardealul nu e numai inima României politice; priviți harta: Ardealul e inima României geografice! Din culmile ei izvorăsc apele care au scâldat românismul în istorie... Ne trebuie Ardealul, și va trebui să-l merităm, și-l vom merita prin sânge, căci nu se lipește carne de carne fără să curgă sânge”¹.

Perioda neutralității s-a caracterizat prin aprige confruntări politice între gruparea majoritară, care milita pentru intrarea României în război alături de Antantă și cei care cereau intrarea în luptă alături de Puterile Centrale. În această direcție, apelurile către rege care provenea dintr-o dinastie germană, dar care acum era monarhul altei țări decât cea de origine, monarhul României, și care avea de luat o hotărâre capitală, o hotărâre care să corespundă cu interesele patriei adoptive, au căpătat accente dramatice.

Astfel, la 15 februarie 1915, Nicolae Filipescu, adresându-se regelui Ferdinand îi spuse că dacă România va intra în război alături de Antantă împotriva Puterilor Centrale, sire “Vei fi cel mai mare voievod al țării,

1 Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, **De la statul geto-dac la statul român unitar**, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, p. 472.

împodobindu-te cu titlurile lui Mihai Viteazu: Domn al întreg Ardealului, al Țării Românești și al Moldovei... Sau, răpus în cel mai suprem avânt de vitejie a neamului, vei fi totuși sfințit ca erou național. De nu va fi nici una, nici alta, grozav mă tem că nici praf nu se va alege de dinastie. De aceea, mărirea ce ți-o urăm, Sire, este să te încoronezi în Alba Iulia sau să mori pe Câmpia de la Turda”².

Antanta se obliga să susțină desăvârșirea unității naționale a țării noastre. Acesta a fost principalul motiv al tratatelor purtate de diplomații noștri, în frunte cu Ion I. C. Brătianu cu reprezentanții Franței și Angliei și care așteptau momentul oportun pentru a intra în război.

Evoluția desfășurării operațiunilor militare din vara anului 1916, care au provocat unele dificultăți armatei Antantei pe frontul de vest, i-au determinat pe șeful Marelui Stat Major rus, generalul M.V. Alexeev și pe generalul Joseph Joffre, comandatul șef al trupelor franceze, să ceară, în iunie 1916, României să intre în război, “acum ori niciodată”.

În aceste împrejurări, în vara anului 1916 tratativele țării noastre cu Antanta au intrat în faza finală, concretizându-se prin semnalarea la 4/17 august 1916 a două documente: o **Convenție politică** între România și Antanta, grupare ce se obliga să recunoască legitimitatea unirii Bucovinei, Transilvaniei și Banatului cu România și să respecte integritatea teritorială a țării și o **Convenție militară**, ce stabilea cooperarea militară între cele două părți și obligația României de a intra în luptă împotriva Austro Ungariei la 15/28 august 1916.

Consiliul de Coroană, ținut la palatul Cotroceni sub președenția regelui Ferdinand, în ziua de 14/27 august, a adus la cunoștință rezultatele înțelegerilor cu Antanta și a cerut intrarea țării în război alături de această grupare militară.

Proclamația către țară, semnată de regele Ferdinand și membrii guvernului, din 15/28 august, preciza între altele: “Războiul, care de doi ani a închis tot mai strâns hotarele noastre, a zdruncinat adânc vechiul așezământ al Europei și a învederat că pentru viitor numai pe temeiul național se poate asigura viața pașnică a popoarelor. Pentru neamul nostru el a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua Unirii lui după vremuri îndelungate de nenorociri și de grele încercări. Înaintașii noștri au reușit să întemeieze statul român prin Unirea Principatelor, prin războiul Independenței, prin munca lor neobosită, prin renașterea națională. Astăzi ne este dat nouă să întregim opera lor închegând pentru totdeauna ceea ce Mihai Viteazul a înfăptuit numai pentru o clipă, unirea românilor de pe cele două părți ale Carpaților”³.

2 Ioan Scurtu, **Monarhia în România. 1866-1947**, București, Editura Danubius, 1991, p. 60-61.

3 **Ibidem**, p. 62-63.

În același Consiliu de coroană, primul-ministru I.I.C. Brătianu, explicând poziția guvernului și motivele care au determinat intrarea României în război alături de Antantă, preciza că: ”Într-o vâltoare ca aceea a actualului război, în care toată lumea se prefacă, o țară ca a noastră, o țară cu aspirațiuni naționale, nu poate să rămână până la capăt neutră, fără să-și compromită viitorul. Prin urmare, se impune să ieșim din neutralitate. Pe de altă parte, având drept ideal unitatea națională, suntem datori să urmărim realizarea lui, căci cine știe dacă, în decursul veacurilor, vom mai găsi un prilej atât de prielnic ca cel de azi. Iată de ce nu putem merge decât alături de aliați (de Antantă) și în contra Puterilor Centrale ... Chiar de ar fi să fim bătuți, prin faptul că patru din cele mai mari puteri ale lumii au recunoscut temeinicia revendicărilor noastre naționale și au consfințit printr-un act solemn hotarele etnice ale românilor de peste Carpați, cauza românismului va face un pas înainte, mai mare și mai însemnat decât oricând... și dacă nu azi, mâine vom culege roadele acestor jertfe și acestor afirmări de drepturi”⁴.

Vestea intrării României în război, pentru o cauză dreaptă- Unirea -, a umplut de bucurie inimile ostașilor, alături de care au luptat și mulți voluntari veniți din teritoriile românești aflate la acea dată încă sub ocupație străină.

Dar, deși au luptat cu eroism, deși au fost multe și mari sacrificiile pentru apărarea gliei străbune, în toamna anului 1916, armata română copleșită de numărul mare și de tehnica superioară de luptă a inamicului și lipsită de cooperarea promisă de aliați, a trebuit să se retragă din Transilvania și apoi din partea sudică a țării.

Totodată menționăm că pe lângă pierderile uriașe din toamna lui 1916, suferite în vestul și sudul țării de armata noastră, generalul Eremia Grigorescu a câștigat bătălia pentru trecătorile Moldovei, când sub deviza **“Pe aici nu se trece”** a oprit pătrunderea trupelor germane și austro-ungare dinspre sud-vest în Moldova.

Așadar, cu toate eforturile depuse de armata noastră, lipsită de sprijinul aliaților, ostașii noștri au fost nevoiți să se retragă.

Guvernul, autoritățile, armata și o parte din locuitori, s-au retras din teritoriile ocupate, în Moldova, teritoriu ce a devenit centrul rezistenței românești, iar capitala țării a devenit, pentru o perioadă de timp, orașul Iași. În atare situație frontul s-a stabilizat în sudul Moldovei, pe văile Sușitei, Putnei și Siretului.

A urmat o perioadă de timp (iarna-primăvara anului 1917), în care, în ultimul teritoriu neocupat unde mai pulsa încă ființa statului român -Moldova-, s-au

4 Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, **op. cit.**, p.497; Anastasie Iordache, **Ion I.C.Brătianu**, București, Editura Albatros, 1994, p. 305-306.

depus eforturi supraomenești pentru refacerea armatei, care sprijinită și de statul francez (este vorba de misiunea militară franceză condusă de generalul Henri Berthelot) cu dotare tehnică și instruire a făcut ca în luptele din vara fierbinte a anului 1917 să obțină la Mărăști, Mărășești și Oituz, în acest triumghi de foc al Moldovei victorii remarcabile și să-și recapete numele binecunoscut în Europa.

Referindu-se la eroismul ostașului român, premierul britanic Lloyd George recunoștea că "... a dovedit că este soldatul cel mai viteaz din lume când i se dă posibilitatea să-și demonstreze această vitejie..."⁵.

În focul luptei pentru apărarea gleei străbune în timpul primei mari conflagrații mondiale și-au pierdut viața, sau au fost răniți numeroși ofițeri, soldați și civili. Pentru faptele de eroism, devotament și abnegație mulți ostași au fost răsplătiți cu ordine, medalii și decorații.

Dintre ordinele militare acordate eroilor primului război mondial, cel mai mare ordin a fost ordinul "Mihai Viteazul", creat de regele Ferdinand, tocmai pentru a răsplăti faptele de eroism ale armatei române în fața inamicului⁶. Cu acest înalt ordin militar (ordinul are trei clase)⁷ au fost decorați și unii ofițeri băcăuani care au luat parte la operațiunile militare din timpul primului război mondial, dintre care amintim: Procopie Strat⁸, locotenent în Regimentul 16 Infanterie Suceava; Mihai Văgăunescu⁹, locotenent în Regimentul 27 Infanterie Bacău; Gheorghe Glod¹⁰, sublocotenent în Regimentul 24 Infanterie Tecuci; Iosif C-tin Ciobanu¹¹, sublocotenent în Regimentul 27 Infanterie Bacău; căpitan Grigore Ionescu din Tg. Ocna. Pentru o ilustrare mai elocventă a meritelor pentru care cei menționați au primit ordinul militar "Mihai Viteazul", prezentăm în continuare brevetele prin care regele României Ferdinand I le-a acordat această înaltă distincție, precum și unele fapte de eroism ale acestora.

5 Mircea Mușat, Ion Ardeleanu, **op. cit.**, p. 512.

6 **Enciclopedia României**, vol. I, 1938, p. 88-89; Acest ordin a fost aprobat conform Legii din 21 decembrie 1916, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 223/25 decembrie 1916; numărul membrilor cărora li s-a acordat această înaltă distincție militară era nelimitat. Prin legea din 12 mai 1927, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 105/15 mai 1927 ofițerilor decorați cu acest ordin li s-au acordat anumite avantaje, între care: acordarea de proprietăți rurale, în mod gratuit; loturi pentru case în orașe și sate în suprafață de 500 m²; călătorii gratuite pe CFR și fluviale etc.

7 **Ibidem**.

8. Elena Artimon, **Procopie Strat – combatant din primul război mondial**, în *Carpica*, XIV, 1982, p. 235-243; *idem*, **Ordine, medalii și decorații din primul război mondial aflate în colecțiile Muzeului de Istorie din Bacău**, în *Carpica*, XXIV, 1993, p. 169.

9 Gr. Grigorovici, **Bacăul din trecut și de azi**, Bacău, 1993, p. 166-167; V. Oglan, **Un brad s-a prăbușit între brazi. Mihai Văgăunescu**, în *Almanahul "Veteranul de război"*, Bacău, 1997, p. 104-105.

10 Elena Artimon, **Gheorghe Glod – erou al primului război mondial**, în *Carpica*, XXIV, 1993, p. 182-188.

11 Gr. Grigorovici, **op.cit.**, p. 166; V. O. Coțofănescu, V.M. Ichim, **Un erou legendar. Colonel Iosif Ciobanu**, în *Almanahul "Veteranul de război"*, Bacău, 1997, p. 91-92.

Înaltul Decret nr. 1264/25 martie 1920 semnat de regele României Întregite, Ferdinand I, pentru ofițerul Procopie Strat căruia i s-a conferit ordinul militar "Mihai Viteazul", cl. a III-a, preciza următoarele: "Dorind a răsplăti meritele locotenentului Strat Procopie, din Regimentul 16 Infanterie, pentru vitejia și avântul cu care și-a condus compania în luptele de la Kick Racos, Szt. Myhaly (Transilvania), Edera, Goioasa, Piscul cu Pini, Buturugeni și Gâșteni, în 1916. S-a distins în mod deosebit în lupta de la Edera și Goioasa, când fiind cu compania în avangardă, a atacat pe vrășmaj cu impetuozitate, i-a cucerit pozițiile și a capturat peste 500 prizonieri și material de război, în luptele de la Piscul cu Pini, când fiind înconjurat de inamic a rezistat cu îndârjire pe poziție, respingând atacurile vrăjmașului timp de 48 ore, până la sosirea trupelor de ajutor cu care atacând a cucerit Piscul cu Pini, precum și în luptele de la Gâșteni, unde contraatacând pe inamic, cade rănit în fruntea unității ce o comanda"...¹².

După terminarea războiului, Procopie Strat își continuă activitatea în cadrul armatei până la 31 ianuarie 1940, când demisionează, trecând în rezervă cu gradul de colonel. Demisia lui a fost determinată de politica dusă de regimul de atunci și de răpirea nord-vestului Transilvaniei și încorporarea acestui teritoriu românesc Ungariei hortyste, și s-a constituit într-un protest împotriva acestor samavolnicii. Era o situație pe care Procopie Strat nu o putea accepta, mai ales că "... dânsul care cunoscuse urgia blestemată a calvarului din Moldova, unde românii s-au bătut pe viață și pe moarte în primul război mondial, acum (în 1940) era nevoit să asiste la sfâșierea hotarelor noastre fără să-i fie îngăduit a ridica spada? Să dea ordin flăcăilor săi să părăsească în mâinile dușmanilor meleagurile pentru care au sângerat atât moșii și strămoșii noștri? Asta nu! Nu putea să o înțeleagă..."¹³.

Ultimii ani ai vieții și i-a petrecut la Cluj și apoi la Sibiu, militând mereu pentru libertatea și independența patriei sale pe care a iubit-o și slujit-o cu tot devotamentul.

Decretul regal nr. 633/ 19 martie 1918, prin care i s-a acordat ordinul "Mihai Viteazul", cl. a III-a ofițerului Mihai Văgăunescu, precizează că: "Noi, Ferdinand I Rege al României, dorind a răsplăti meritele locotenentului în rezervă Văgăunescu Mihai, din Regimentul 27 Infanterie, pentru vitejia și avântul cu care a comandat compania în lupta de pe muntele Chsipies în ziua de 7 octombrie 1916. Azvârlindu-se la contraatac în fruntea unității sale, a trecut prin

12 Muzeul Județean de Istorie "Iulian Antonescu" Bacău. Colecția de Documente, inv. 428 și colecția de medalistică, inv. 19.974. Colonelul Procopie Strat a primit și alte medalii și decorații atât din partea statului român, cât și din partea statului italian pentru actele de eroism de pe câmpul de luptă: vezi Elena Artimon, *Procopie Strat...*, p. 237.

13 Ibidem

focul omorâtor al inamicului și sfărâmându-i cu baionetele rezistența, a pus stăpânire pe munte, capturând două tunuri, o mitralieră, un bogat material de război și numeroși prizonieri. Prin această faptă de arme, a înlesnit în mod hotărâtor apărarea defileului Bicazului. Noi îi conferim Ordinul Militar "Mihai Viteazul" cl. a III-a... "14.

Fiind rănit a fost trecut în rezervă și avansat treptat până la gradul de colonel. De profesie avocat, Mihai Văgănescu a ocupat diferite funcții publice, fiind primar al municipiului Bacău, prefect al județului Bacău, deputat de Bacău și o perioadă de timp președinte al Societății Mutilaților de Război din România. S-a stins din viață în anul 1945.

În cartea sa "**Viața în război**" (Notițe zilnice) face o descriere amănunțită și strict cronologică a luptelor la care a luat parte în anii 1916-1917. Semnificativ ni s-a părut fragmentul din care rezultă momentul în care a fost rănit. Adresându-i-se ordonanței sale credincioase, Mihai Văgănescu, care se zbătea între viață și moarte i-a spus: "Grigore, dragă Grigore, carnetul de notițe e-n buzunarul drept de la veston, scoate-l repede și scrie ce-ți spun" ; "... Astăzi 27 iulie 1917, pe înălțimea Răchitișu, s-au dus lupte grele, au căzut mulți camarazi, îi plâng fără lacrimi... , în ungherul inimii mele. Și nu uita, la această oră, printre ei, a căzut rănit maiorul Mihai Văgănescu ... cred c-am rămas fără braț. Și dacă poți salvează-mă te rog!..." 15.

Despre Gheorghe Glod trebuie să precizăm faptul că acesta s-a înrolat voluntar în armată (fiind seminarist, cra scutit de efectuarea serviciului militar) și după o scurtă perioadă de instruire la Școala de ofițeri de rezervă din Botoșani a fost încadrat în Regimentul 24 Infanterie Tecuci, în gradul de sublocotenent și totodată a primit comanda unui pluton de voluntari.

Curajos, dârz și foarte hotărât să-și apere glia străbună, chiar din primele momente ale botezului cu focul, Gheorghe Glod s-a confruntat cu un inamic puternic, dar care cu toate eforturile de a ne cuceri a fost nevoit să se retragă.

După mai multe încercări nereușite, inamicul a fost respins într-o confruntare disperată în zona "Poiana Încărcătoarei", când tânărul sublocotenent Gheorghe Glod cu batalionul său i-a oprit înaintarea. Prețul a fost mare, o schiță l-a rănit grav la gât; a văzut moartea cu ochii; rana fiind atât de profundă încât nu i-a mai permis să se întoarcă pe front.

Jertfa lui însă i-a fost răsplătită pe măsura faptei îndeplinite. I s-a acordat Ordinul militar "Mihai Viteazul" cl.a III-a, „pentru devotamentul demn de admirat, de care a dat dovadă, oferindu-se să comande plutonul de voluntari ce

14 Gr. Grigorovici, **op.cit.**, p. 166-167.

15. V. Oglan, **art.cit.**, p.104-105.

urma să înainteze la atac. S-a distins prin modul eroic cu care a condus oamenii la asaltul poziției Poiana Încărcătoarea, cucerind prima și a doua linie de apărare inamică, pe care n-a cedat-o cu toate că forțele superioare inamice au contraatacat de nenumărate ori. A căzut grav la 11 iulie 1917”¹⁶.

Eroismul și curajul acestui erou au fost răsplătite și cu alte medalii și decorații.¹⁷

După luni de spitalizare, ca urmare a rănii din timpul luptelor, se va întoarce la Iași pentru a-și continua studiile universitare pe care le absolvă în 1919, devenind licențiat al Facultății de drept și apoi al Facultății de litere și filozofie. Mai târziu a obținut doctoratul în drept (susținut în Franța, la Sorbona), după care a îndeplinit diferite funcții de mare răspundere.

În toate funcțiile pe care le-a deținut, eroul voluntar al primului război mondial, băcăuanul Gheorghe Glod a dat dovadă de corectitudine, cinste, înțelegere deplină față de cei nedreptățiți, severitate și hotărâre în aplicarea corectă a legilor țării în toate împrejurările.

În rândul celor decorați cu ordinul militar “Mihai Viteazul” se înscrie și colonelul Iosif C-tin Ciobanu, care în anii primei mari conflagrații mondiale avea gradul de sublocotenent.

Cu acest grad Iosif C-tin Ciobanu, în calitate de comandat de pluton al Regimentului 27 Infanterie Bacau, a luat parte la luptele din 1917 de la Cașin, Oituz, Tg.Ocna și mai ales pe înălțimea Cireșoaia, unde într-o grea încleștare au căzut eroic 30 de ofițeri și 1570 gradați și soldați¹⁸.

La 3 octombrie 1917, aflându-se la Iași, suveranul României, Ferdinand I a dat Înaltul Decret Regal nr. 1137, prin care acorda ordinul militar “Mihai Viteazul” mai multor ostași români, între care și băcăuanului Iosif C-tin Ciobanu, pentru merite deosebite pe câmpul de luptă.

Între altele în decret se aprecia “... vitejia și energia fără de seamă cu care acesta a condus lupta corp la corp ce s-a dat în tranșeele de pe Dealul Kitetușului, în ziua de 27 iulie 1917, când trupe numeroase inamice reușiseră să ajungă pe poziție. Iosif C-tin Ciobanu s-a distins în mod remarcabil și la 29 iulie când a condus plutonul la atacul poziției inamice din Valea Aninișului cu atâta avânt încât a antrenat și companiile vecine după sine. La atacul crestei, a căzut grav în mijlocul luptătorilor săi...”¹⁹.

16 Elena Artimon, *Ordine, medalii...*, p. 183. În colecția de documente a Muzeului de Istorie la nr. de inv. 1577 se află copia brevetului prin care i s-a conferit acest înalt ordin, iar la nr. de inv. 30256, colecția de medalistică, ordinul “Mihai Viteazul”.

17 *Ibidem*, p. 184.

18 V. O. Coțofănescu, V. M. Ichim, *art. cit.*, p. 91.

19 Gr. Grigorovici, *op.cit.*, p. 166

Iosif C-tin Ciobanu a rămas fidel cărierei militare, urcând cu repeziciune în grade până la colonel, grad cu care va participa și la luptele din cea de-a doua conflagrație mondială. Menționăm că, colonelul Iosif C-tin Ciobanu a fost și profesor de tactica infanteriei la Școala Militară de Ofițeri de rezervă din Bacău²⁰.

Pentru meritele deosebite obținute în luptele din iulie 1917 pe frontul de la Nămolosa și cele din zilele de 1-2 și 6 august de la Mărășești de către ofițerii și ostașii Regimentului 55/56 Infanterie Bacău, regele Ferdinand I a emis Înaltul decret nr. 1126/30 septembrie 1917 prin care Drapelul Regimentului 55/56 Bacău a fost decorat cu ordinul "Mihai Viteazu" cl. a III-a²¹.

Victorii remarcabile au obținut și ostașii din Regimentul 27 Infanterie Bacău, în luptele de la Pralea, la cotele 773 și 779, la "Bordeiul lui Mihai", pe înățimile de la Cireșoaia în iulie 1917, când au capturat 200 de prizonieri, trei mitraliere și un tun și în ziua de 28 august, la cota 707, Pârâul Fânațului și la Biserica din Cireșoaia. Eforturile acestora au fost răsplătite de suveranul României, prin acordarea ordinului "Mihai Viteazu" cl. a III-a, Drapelului Regimentului 27 Infanterie Bacău prin Înaltul decret regal nr. 4531/22 octombrie 1920²².

Eforturile armatei române, a bravilor noștri eroi nu au fost zadarnice. Sfârșitul primei mari conflagrații a însemnat pentru noi făurirea visului secular al tuturor românilor, făurirea **României Mari**, care a inclus în granițele sale firești și acele străvechi teritorii ce perioade îndelungate de timp fuseseră sub dominație străină.

După o scurtă perioadă de refaceri și progrese, de realizări și afirmări internaționale (doar 22 de ani, din 1918 până în 1940), soarta ne-a fost din nou pecetluită; marile puteri antrenate într-o nouă conflagrație mondială ce viza revizuirea teritoriale, au recurs în vara anului 1940 la mari rapturi teritoriale, ce s-au soldat cu suprafețe întinse sfărțecate din trupul României și înglobate abuziv altor state²³.

Din nou, intrați în focul luptei într-o conflagrație mondială, românii au luptat pentru apărarea gliei străbune, dar de data aceasta la sfârșitul războiului România nu mai cuprindea în granițele ei același teritoriu ca la sfârșitul primului război. Marile puteri și-au impus prin forță hotărârea lor, și în urma Conferinței de pace de la Paris din 1946²⁴, granițele României au fost fixate după bunul lor

20 V. O. Coțofănescu, V. M. Ichim, **art. cit.**, p. 91.

21 Gr. Grigorovici, **op.cit.**, p.164-165.

22 **Ibidem**, p. 165-166; V. Oglan, Tr. Jugureanu, **Regimentul 27 Infanterie Bacău. Drum de luptă**, în *Almanahul "Veteranul de război"*, Bacău, 1997, p. 143.

23 Florin Constantiniu, **O istorie sinceră a poporului român**, București, Editura Univers enciclopedic, 1997, p. 372-379.

24 Tratatul de pace între România și Puterile aliate și asociate s-a semnat la 10 februarie 1947. Pentru aceasta vezi St. Lache și Gh. Tuțui, **România și Conferința de pace de la Paris din 1946**, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1978. p. 286-305.

plac, țara noastră recuperând în urma rapturilor din 1940 doar nord-vestul Transilvaniei²⁵.

Evenimentele petrecute în ultimii ani și cu deosebire începând din 1989, când în Europa de est au avut loc mari transformări în plan politic ce au dus la schimbarea regimurilor în țările din estul continentului și la instaurarea unei noi democrații, la realizarea treptată a unei economii de piață, la destrămarea fostei U.R.S.S. și schimbarea raportului de forțe pe plan mondial, au avut influențe directe și asupra prefacerilor din România²⁶.

Revoluția din decembrie 1989 din țara noastră, căderea lui Ceaușescu și a dictaturii acestuia ”au deschis națiunii române drumul spre democrație și economia de piață, adică acele structuri politice și economice validate de istorie ca fiind cele mai apte să asigure în principiu libertatea și prosperitatea oamenilor”²⁷.

În noile condiții istorice de după 1989, treptat se va crea cadrul politic legal și pentru o nouă reîntregire a tuturor românilor, așa cum dintotdeauna și-au dorit-o moșii și strămoșii noștri și pentru care au luptat și acei eroi, cavaleri ai ordinului ”Mihai Viteazul”.

Héros de Băcau de la première guerre mondiale, chevaliers de l'ordre “Mihai Viteazul”

Résumé

L'auteur présente dans cet article les causes de la première guerre mondiale et la période de la neutralité de la Roumanie (1914-1916).

On met en évidence la lutte du peuple roumain pour l'indépendance et l'unité statale, particulièrement l'activité intense de la classe politique, des sociétés scientifiques et culturelles dans la période de neutralité pour l'entrée de la Roumanie dans la guerre à côté de l'Antante qui soutenait le désidérate de l'unité nationale.

On souligne aussi le rôle de roi Ferdinand I-er et de son première ministre I.I.C. Brătianu dans l'accomplissement de la Grande Union Nationale.

La plupart d'article est reservé aux héros de Bacău qui, par leur dévouement, leur courage et l'amor pour la patrie, ont lutté héroïquement dans la première guerre mondiale pour l'unité statale.

Pour leur héroïsme ils ont reçus parmi autre ordres et médailles avec le plus haut ordre militaire “Mihai Viteazul”.

25 Florin Constantiniu, *op. cit.*, p. 463-466.

26 *Ibidem*, p. 543

27 *Ibidem*